

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ВАЛЮТНОГО КУРСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Ходун Т.В., Колбаса Т.

Валютне регулювання займає провідне місце в економічній політиці держави. В залежності від мети валютне регулювання може стимулювати або стримувати економічний розвиток в країні та відповідно впливати на стан окремих секторів, галузей та підприємств, а також на місце держави на світовому ринку. Зміни ж в економіці країни та її міжнародному становищі впливають на розвиток валютних відносин, та відповідним чином коригують валютну політику, що проводиться в державі.

Водночас, у сучасному світі значного розвитку набули інтеграційні процеси, спостерігається зростання рівня відкритості національних економік та їх взаємозалежності. Так процеси підвищують роль валютного регулювання на національному та міжнародному рівні.

Враховуючи, що валютне регулювання є однією з найбільш динамічних складових як національної, так і світової валютно-фінансових систем, визначення особливостей побудови та розвитку системи валютного регулювання в умовах ринкової трансформації економіки є важливою науковою та практичною проблемою.

Створення дієвої системи валютного регулювання України не можливе без глибокого вивчення теоретичних аспектів, досвіду інших держав світу, існуючої в країні практики, а також перспектив розвитку цієї системи. Саме такий підхід дозволить нашій країні розробити оптимальний режим валютного регулювання, який має відповідати вимогам та особливостям періоду ринкової трансформації економіки. Отже, необхідність удосконалення чинної системи валютного регулювання в Україні, як однієї з обов'язкових умов забезпечення сталого економічного зростання, обумовлює актуальність теми даного дослідження.

Розуміння суті валютного регулювання значною мірою визначає характер дій держави у цій сфері, дозволяє виявити глибинні взаємозв'язки між валютним регулюванням та економікою в цілому. Валютне регулювання не слід ототожнювати тільки з державним

регулюванням, а необхідно розглядати як систему, що включає, поруч з державним, ринкове регулювання, які, в свою чергу, можуть здійснюватись як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Заходи держави мають посилювати та доповнювати дію ринкових механізмів, а не суперечити їм. Саме такий підхід дозволяє досягти бажаних результатів в сфері валютного регулювання в більш стислі терміни, а також із значною економією бюджетних коштів.

Діюча система валютного регулювання України потребує удосконалення. Це передбачає: погодженість дій держави з ринковими механізмами; підвищення якості валютного регулювання, удосконалення механізмів застосування форм валютного регулювання.

В процесі удосконалення системи валютного регулювання в Україні доцільно використовувати досвід зарубіжних країн. На сучасному етапі в Україні ефективно можуть бути застосовані такі механізми валютного регулювання країн з розвиненою ринковою економікою, що пов'язані з оптимізацією режиму валютного курсу; особливістю застосування валютних інтервенцій за умови дії плаваючого валютного курсу; репатріацією валютних цінностей.

Підвищенню ефективності чинної системи валютного регулювання в Україні сприятиме розробка концептуальних засад валютної політики. Цей процес має передбачити: виділення короткострокових(до 1 фінансового року) та довгострокових(на 4-5 років) цілей валютної політики; встановлення взаємозалежностей між ними та механізму їх реалізації; побудову валютної політики у відповідності з тенденціями розвитку відповідних ринкових механізмів та визначеними загальними напрямками розвитку економіки країни; виявлення факторів, які визначатимуть перспективи розвитку системи валютного регулювання, та наслідків реалізації валютної політики; урахування фінансово-економічних та політичних ризиків як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а також досвіду побудови систем валютного регулювання зарубіжних країн.

Ефективності як короткострокової, так і довгострокової валютної політики, багато в чому залежить від іміджу країни в світі. Його покращення потребує, крім стабільного економічного зростання, підвищення ролі України у міжнародних фінансових організаціях та посилення її позиції на світовій політичній арені.